

Moderní verze uzlu milenců na Pont des Arts. Zvyk zřejmě káže, aby milenci na zábradlí připevnili visací zámek (nejlépe s vyrytými iniciálami), hodili klíč do Seiny a zpečetili tak svůj svazek navždy. A říct: „Já si jeden klíček nechám, jen pro jistotu,“ se považuje za neslušné.

- 6 -

ROMANTIKA

L'amour ne meurt jamais de besoin, mais souvent d'indigestion.
(Láska nikdy neumírá z nedostatku, ale často z přejedení.)

NINON DE LENCLOS, SPISOVATELKA A KURTIZÁNA
ZE 17. STOLETÍ

---

* Zřejmě rada pro páry chystající se na romantickou večeři při svíčkách v Paříži.

NÁPOJ AMOUR

Romantika je pochopitelně otázkou osobního vkusu. Při vaší oblíbené milostné písničce může někdo jiný zatoužit třeba jen po špuntech do uší. A někomu, kdo se seznámil během blizardu, může připadat nanejvýš romantické strávit občas večer s nohama v piksle zmrzliny. To je na romantice to krásné. Je zcela osobní.

Přesto se ale většina lidí na jedné věci shodne – Paříž je skrz naskrz romantická. Západy slunce na břehu Seiny, příjemné restaurace, nenucená elegance a levné šampaňské rozezvučí strunu skoro v každém srdci.

Když se podíváme na slavnou fotografii Roberta Doisneaua zachycující pár líbající se na pařížské ulici, něco v našem podvědomí nás přesvědčí, že kdybychom v tu chvíli procházeli kolem Hôtel de Ville, i my bychom cítili neodbytnou touhu sevřít naši milovanou ruku a přisát se k jejím rtům. A stejně jako ten rozčuchaný mladík na fotce bychom si i my kvůli tomu dokonce vyndali cigaretu z úst.

Doisneau udělal stovky snímků pařížských ulic, některé jsou velmi přirozené, některé už méně, ale není žádná náhoda, že *Milenci* jsou jeho nejznámější fotografií. Jejich objetí jako by shrnovalo celé město do jediného gesta.

Nic na tom nemění ani to, že scéna je naaranžovaná – Doisneau snímek pořídil v roce 1950 v rámci fotoreportáže pro časopis *Life* a zcela pragmaticky zvolil na pozadí Hôtel de Ville, protože ho lehce poznají i cizinci. Takže je to umění, ne život, ale koho to zajímá? Je to fotografie pořízená někým, kdo miloval Paříž i to, co symbolizuje, a navíc je to brilantně zahrané – figurant tiskne nos na obličej partnerky tak vášnivě, že ta mu v náručí jen omámeně visí.

A i pozadí snímku je dokonalé – vašeň objetí je konfrontována s podmračeným počasím a nesouhlasným pohledem procházející paní (ta nepózovala), zatímco za dvojicí milenců úředník v upnutém kabátu s baretem naraženým přes husté obočí jako by si najeďnou uvědomil, co mu v životě chybí – romantika. Milenci ale

nastavují okolní šedi záda a prožívají si svůj pařížský sen. A každý by chtěl v tu chvíli být na jejich místě.

Co to na té Paříži je, že tohle dělá s lidmi? Je to jen hustotou líbajících se dvojic na kilometr čtvereční, nebo bezpočtem vyhlídek, kde můžete s milovanou osobou postát a dívat se na zářící světla? Nebo je to tím, že se to od vás očekává? Cítit se romanticky v Paříži je totiž skoro vaší povinností, podobně jako se musíte smát známému komikovi ještě dřív, než otevře ústa.

Na všechny tyto řečnické otázky lze odpovědět ano, ale nejsou to jediné důvody, proč je Paříž jako stvořená pro milostné vrkání.

TOHLE MĚSTO NEZKLAME

Podobně jako sklenka dobře vychlazeného šampaňského* ani Paříž skoro nikdy nezklame, ať už je váš vkus, co se lásky týče, jakýkoli.

K romantickému rozpoložení stačí většině z nás jen dobové kulisy (ať už interiér, nebo exteriér), přítmi, vkusná hudba (akordeon je pro mě pravý zabiják romantiky) a pak už se jen procházet, posedět nebo se povalovat a vyměňovat si *mots d'amour* s láskou vašeho života (nebo alespoň daného večera).

Také je třeba připadat si na úrovni. Romantický večer nebo víkend nebude fungovat, pokud na něm bude něco falešného nebo vulgárního. A úroveň, to je to, co proudí žilami Paříže. Celé město je autentické, není to jen hromada drobností zabalených dohromady a vnucovaných hordám turistů. Číšníci jsou skuteční číšníci, ne jen sezonní studenti na brigádě, a jejich zástěry mají tentýž rozměr a střih už od 19. století. Restaurace nejsou přestavěné ob-

---

* Oficiální předepsaná teplota pro přípitek šampaňským je asi 8 °C – tedy pokud je někdo připraven zachovat se nanejvýš neromanticky a strčit do lahve teploměr.

chody, ale tradiční hostinské domy, často vyzdobené stejně jako za *Belle Époque* nebo *Années Folles* ve dvacátých letech minulého století, a pravděpodobně je navštěvuje stejně tolik místních jako cizinců, protože jídlo je v nich stoprocentně francouzské. I když nebudete pokaždé večeret při svíčkách, vždycky budete mít pocit, že tam ty svíčky jsou a září jako plamen vaší lásky (a ve francouzštině nepůsobí ani takhle laciné metafory kýčovitě). Zkrátka váš romantický *soirée* v Paříži nebude jen večerem ve městě, ale událostí, pravou *tête-à-tête*. Vždyť šampaňské je prakticky místní produkt.

Tyhle základní ingredience jsou k dostání po celém městě, na místech, která se objevují v bezpočtu průvodců. A ta nejznámější místa většinou fungují stoprocentně. Ze Sacré-Coeur na vršku kopce je prvotřídní vyhlídka, lavička na nábřeží nabídne nadčasový pohled na Notre-Dame, a když Eiffelova věž rozpoutá své světelné představení, páry na terase Palais de Chaillot na Trocadéro udělají bezděky „ách“ a přimknou se k sobě ještě těsněji.

Každopádně nejznámějším flirtovacím místem pro milence je Pont des Arts, most přes Seinu pro pěší u východního křídla Louvru. Místem pro romantické schůzky se stal hned po té, co byl v osmdesátých letech postaven, a jeho statut pak oficiálně posvětila epizoda seriálu *Sex ve městě*, v níž se ta vytáhlá blondátá vypravěčka konečně dá dohromady s tím vysokým nabručeným boháčem.

Pro páry hledající romantický výhled na Paříž je to ideální místo. Každý, kdo trpí závratí, se při pohledu na Seinu ženoucí se pod ním ve škvírách mezi prkny přimkne ke svému partnerovi víc než láskyplně. Navíc tam nejezdí auta, takže nehrozí, že vás při líbání něco přejede. A výhled z prostředku mostu na všechny strany je prostě dokonalý. Na východ se tyčí Notre-Dame, Pont Neuf a smuteční vrby na trojúhelníkovém náměstí du Vert Galant (doslova: náměstí Vilného žvanila), kde se záletnický král Jindřich IV. schá-

---

* Každou celou hodinu od soumraku až do jedné ráno, v létě do dvou.

zel se svými milenkami. Na jihu je Institut de France se svou kupolí a dvěma neoklasicistními křídly, která se roztahují jako chapadla a vtahují všechny do objetí francouzské kultury. Na sever se táhne nábrežní fasáda Louvru a dál na západ, za dvěma zlatými cákanci soch na Pont Alexandre III, ční vrcholek Eiffelovky, která, jak už jsem se zmiňoval, se s neochvějnou pravidelností mění v explozi v brusírně diamantů – nejhodnější chvíle pro milostné vrkání.

Samozřejmě když je večer na mostě plno, budete si připadat jako ve frontě na volné lůžko v hotelu lásky, protože nebudete zdaleka jediní, kdo si bude chtít užít romantickou schůzku. A navíc se most stal tak oblíbeným místem na pikniky, že se na radnici rozhodli rozvěsit po zábradlí každých deset metrů celkem neromantické zelené plastové pytle a také tam zakázali konzumaci alkoholu.

Ani to ale atmosféru zcela nezničilo a mnoho párů dál přichází, aby vykonalo ten zvláštní mostní rituál lásky. Je třeba připevnit malý visací zámek na drátěný plot a pak hodit klíček dolů do vody (hlavně pozor, aby pod mostem zrovna neproplouvaly *bateaux-mouches*) a stvrdit tím svou lásku navždy a zároveň zanechat vlastní věčnou památku v romantické Paříži.

Já osobně o zámčích coby symbolu *amour* docela pochybuji – opravdu je nutné pojišťovat si milovanou osobu pomocí zámku a klíče? A jestli ano, tak proč nepoužít pouta (mnohem víc sexy) nebo pokud chcete jít s dobou, rovnou elektronický čip? Na spoustě zámků jsou také vyrytá nebo napsaná jména, takže co když se milenci rozejdou – to už se nikdy nemůžou na most vrátit ze strachu, že jejich nová láska uvidí ten starý symbol „věčné“ sounáležitosti, nebo se potom jeden z dvojice připlíží zpátky s pilkou na železo a důkaz odstraní?

To je ale čistý cynismus a počet zámků lásky na Pont des Arts (ale i na dalších exkluzivnějších mostech) stále narůstá, takže to vypadá, že vítězí optimismus, což je ostatně ve věcech romantiky zapotřebí vždycky.